

Medlemsbrev mars 2021

från Håkan Jaldung, ordförande i Heidenstamsällskapet

Före millennieskiftet bedrevs ett framgångsrikt rekryteringsarbete under ledning av dåvarande ordföranden Maria Waxegård. Antalet medlemmar ökade då i Heidenstamsällskapet. Förutsättningarna för litterära sällskap synes dessvärre ha förändrats. Under de senaste åren har flera litterära sällskap lagts ner på grund av vikande intresse för respektive författare och deras verk. Till dessa hör sällskapen för Alice Tegnér, Ragnar Thoursie och Sonja Åkesson. Pandemin har heller inte förbättrat möjligheterna för de litterära sällskapen att rekrytera nya medlemmar.

Det är naturligtvis bekymmersamt att sällskapet, trots goda försök till rekrytering sedan början av 2000-talet, inte har lyckats hålla medlemsantalet uppe i de höga nivåer som nåddes när sällskapet var som störst. Flera av våra äldre medlemmar har avlidit under de senaste åren, nyligen avled vår äldste medlem Bo Ollén i en ålder av 99 år. Glädjande nog har nya medlemmar tillkommit under senare år.

Vilka aktiviteter kan förväntas bidra till en ökning av antalet medlemmar i sällskapet? Frågan är kanske felställd: Hur ska vi idag bedriva verksamheten så att vi kan behålla nuvarande medlemmar i sällskapet så länge det är möjligt och hur ska vi långsiktigt kunna öka antalet? Där har vi några av utmaningarna.

Listar här några aktiviteter som sällskapet har genomfört kring Heidenstam och där medlemmarna har slutit upp även om vi bor spridda över landet:

- Kvalificerade föreläsningar om Heidenstam och hans verk
- Musik- och sångframträdanden med Heidenstams texter
- Resor till platser inom- och utomlands där Heidenstam har vistats eller har skrivit om
- Besök på Övralid, Olshammar med flera platser där Heidenstam har bott och verkat
- Studiebesök på Svenska Akademien och liknande platser/institutioner

Väl planerade aktiviteter medför att ett antal medlemmar deltar. Aktiviteterna har ofta uppskattats men vi bör också fundera över hur aktiviteterna kan göras mer rekryteringsbefrämjande.

En aktivitet som kan befrämja rekryteringen till sällskapet är troligen vandringar i Heidenstams fotspår. Styrelseledamöterna Karin Lohm och Lars Åkerström har efter ett förslag av medlemmen Calill Ohlsson lämnat ett översiktligt förslag till styrelsen om ett vandringsprogram som vi hoppas skall bli så uppskattat av medlemmarna att ni tar med släkt, vänner och bekanta till vandringarna. Återkommer med mer detaljer om vår första vandring i nästa månadsbrev. Men redan nu kan avslöjas att den första vandringen planeras att genomföras i Olshammars närhet, sedan väntar områdena vid Naddö, Omberg och Övralid. Styrelsen avvaktar nu tillsvidare och hoppas att vaccineringarna äntligen kommer i gång så att vi därefter kan starta med vandringarna i Heidenstams fotspår, kanske redan i maj.

En viktig del i sällskapets verksamhet är hemsidan som fått ökad betydelse under pandemin. Vi når genom hemsidan medlemmarna varje månad med bland annat Heidenstamiana. Vi har på hemsidan skapat möjlighet för medlemmarna att delta med artiklar, inlägg och sådant som befrämjar syftet med sällskapet. Välkomna med era inlägg! Den här månaden finns följande nya inlägg under fliken Sällskapet och under de olika kategorierna med nummer:

01 En brevväxling mellan medlemmen Magnus Vahlquist och ordföranden i sällskapet ([klicka här](#)).

03 En ny artikel: Om "Stenarna där barn jag lekt" ([klicka här](#)).

07 Protokoll från styrelsemötet den 15 februari 2021 ([klicka här](#)).

Under de senaste åren, inte minst under pandemin, har styrelsen arbetat med praktiska föreningsfrågor såsom revidering av stadgar, förnyelse av den interna administrationen, utveckling av hemsidan, årsberättelsen, medlemsmatrikel och ekonomihantering, förbättrat medlemskontakten och sökt säkerställa att styrelsen bedriver sin verksamhet med sällskapets syfte för ögonen.

Nu, i mars 2021, är det inte fel att skriva att vi har gjort en ganska ingående förändring av strukturen av den inre rutinverksamhet som ändå måste finnas i sällskapet. Det har tagit en tre-fyra år för att nå fram till formen för det praktiska styrelsearbetet och formen för styrelsens kontakt med medlemmarna i sällskapet genom postbrev, e-post och hemsida. Arbetet grundas på styrelsemedlemmarnas intresse för Heidenstams person och verk och för vårt sällskap. En hel del av månadsbrevens har rört styrelsefrågor. Och det kan ha varit bra. Här och nu lämnar vi den delen av sällskapets verksamhet och låter framöver sådana frågor främst belysas i de årliga verksamhetsberättelserna och styrelseprotokollen.

Heidenstamsällskapet består som ett traditionellt litteratursällskap med uppgifter enligt stadgar och årsmötets beslut. Det är medlemmarna som är Heidenstamsällskapet. Utvecklingen under de senaste 10–15 åren gör att vi bör fundera över alternativa verksamhetsformer. Innan styrelsen djupare diskuterar den frågan måste nuvarande medlemmar få uttrycka vad de önskar få ut av sitt medlemskap i sällskapet. Det kan till exempel ske genom en enkätundersökning och genom frågor och beslut vid årsmötet. Kanske också styrelsen mer ingående ska följa några av de andra litterära sällskapens användande av sociala media och inhämta deras erfarenheter.

En medlem skriver så här insiktsfullt om att pandemin orsakar stor skada för föreningslivet:

”De nuvarande sociala restriktionerna (som sannolikt kommer att vara mycket länge än) är väl sista spiken i det gamla föreningslivets kista. Medelåldern har sedan länge ökat år från år i föreningar av alla slag, eftersom yngre människor söker sig till andra former av samvaro, företrädesvis över webben. Jag vet ingen lösning på problemet (om det nu är ett problem för andra än för oss gamlingar, som snart är borta i alla fall), men jag tror inte att de litterära sällskapen kommer att överleva länge till om man inte tar steget ut i sociala media. Fördelen med dessa är att man kan vara verksam på så många olika sätt och på så skiftande nivåer, från små geografiskt lokala grupper till stora rikstäckande nätverk. Och graden av engagemang bestämmer var och en över själv, medför oftast inga extra utgifter och man behöver oftast inte resa mellan olika orter. För att bara nämna några fördelar”.

Vi måste veta vad medlemmarna vill! Vi måste seriöst överväga ovanstående och se om vi kan och bör komplettera vår verksamhet i Heidenstamsällskapet. Exempel på sådana verksamheter kan vara:

- Verksamhet via sociala media såsom Twitter och kanske en organiserad Facebookgrupp (motsvarande).
- Verksamhet i en grupp för djupare studier av Heidenstam, hans tid och hans författarskap.

Båda dessa exempel bygger dock på att någon eller några tar ansvar för en del praktiskt arbete, kanske främst inom de sociala mediernas värld. Det kräver både engagemang, tid och kompetens om sådan verksamhet ska vara en del av sällskapets nuvarande verksamhetsinriktning. En uppdelning av sällskapets verksamhet och medlemsengagemang kan vara oönskad utifrån det begränsade antalet medlemmar. Det gäller nog oavsett om sällskapet fortsätter sitt arbete enligt stadgarna med nuvarande inriktning av verksamheten, eller satsar på förändringar och nya inriktningar enligt medlemmarnas beslut. Jag är osäker på vilken väg som blir rätt. Diskussionerna bör komma igång under våren. Några idéer?